

สัญญา Knock for Knock กับผลแห่งสัญญาในระหว่างบริษัทประกันภัยกับผู้ทำละเมิด

นางสาวพรเพ็ญ อินทร์ไทยวงศ์*

เมื่อเราทำประกันภัยรถยนต์ประเภท ๑ หรือที่ศาลมักเรียกรวม ๆ ว่าประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจ นอกจากผู้ทำประกันภัยหรือที่เรียกว่าผู้เอาประกันภัยจะได้รับกรมธรรม์ประกันภัยหน้าแรกซึ่งระบุขอบเขตความรับผิดชอบและวงเงินความรับผิดชอบของบริษัทผู้รับประกันภัย กับรายละเอียดสัญญาที่กล่าวถึงสิทธิและหน้าที่ของผู้เอาประกันภัย ผู้รับประกันภัยและบุคคลที่สามซึ่งได้รับความเสียหายจากรถที่เอาประกันภัยซึ่งพิมพ์ออกมาเป็นเล่มเล็ก ๆ แล้ว ยังมีเอกสารอีกชุดหนึ่งที่มักแนบมาด้วย คือข้อตกลงสละสิทธิการเรียกร้องค่าเสียหายซึ่งกันและกันเมื่อเกิดเหตุรถเฉี่ยวชนซึ่งเดิมเรียกกันว่า ข้อตกลงชนแล้วแยก หรือสัญญา Knock for Knock ข้อตกลงนี้เกิดจากบริษัทผู้รับประกันภัยหลายรายทำความตกลงร่วมกันว่า กรณีเกิดเหตุละเมิดรถที่บริษัทรับประกันภัยเฉี่ยวชนกันแล้วและความเสียหายไม่เกินความรับผิดชอบตามกรมธรรม์ บริษัทผู้รับประกันภัยจะไม่เรียกร้องเอาจากผู้รับประกันภัยรถที่เฉี่ยวชนอีกฝ่ายหนึ่งรวมถึงผู้เอาประกันภัยและบุคคลซึ่งต้องรับผิดชอบในเหตุละเมิดนั้น (เช่น ผู้ขับขี่รถยนต์คันเกิดเหตุที่ได้รับความยินยอมจากผู้เอาประกันภัย)

อย่างไรก็ตามยังมีคดีที่ต้องตีความข้อตกลงดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของศาลฎีกาหลายครั้งว่า ความตกลงนี้มีผลสละสิทธิการเรียกร้องค่าเสียหายเพียงใด ซึ่งศาลฎีกาได้วินิจฉัยว่า สัญญาสละสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายซึ่งกันและกันนี้ มีวัตถุประสงค์จำกัดขอบเขตการสละสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายซึ่งกันและกันในระหว่างผู้เข้าร่วมสัญญา ผู้เอาประกันภัย และบุคคลซึ่งต้องรับผิดชอบต่อเหตุละเมิด เพียงเท่าจำนวนเงินเอาประกันภัยคุ้มครองความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ประกันภัยของผู้ร่วมสัญญาฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบเท่านั้น มิใช่สละสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายทั้งหมด ดังนั้น หากความเสียหายที่เกิดขึ้นมีจำนวนสูงกว่าวงเงินความรับผิดชอบของบริษัทผู้รับประกันภัยรถฝ่ายผิด ผู้ทำละเมิดก็ยังคงรับผิดชอบในความเสียหายนั้นเป็นส่วนตัว (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๐๙/๒๕๖๒)

แผนกคดีพาณิชย์และเศรษฐกิจในศาลฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๖๖

* เลขานุการแผนกคดีพาณิชย์และเศรษฐกิจในศาลฎีกา